

Warszawa, dnia 5 grudnia 2012 r.

Poz. 1364

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 9 listopada 2012 r.

w sprawie warunków krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub środkami transportu, za które Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej są odpowiedzialne

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „siłami zbrojnymi”, lub środkami transportu, za które siły zbrojne są odpowiedzialne;
- 2) szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać pojazdy oraz urządzenia transportowe i opakowania mające zastosowanie w przewozie towarów niebezpiecznych;
- 3) warunki i tryb wydawania wojskowego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, a także wzór i sposób jego wypełniania.

Rozdział 2

Warunki krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do sił zbrojnych lub środkami transportu, za które siły zbrojne są odpowiedzialne

§ 2. 1. Przewóz drogowy towarów niebezpiecznych, realizowany przez pojazdy sił zbrojnych lub cywilne środki transportu do przewozów wojskowych, wymagający uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy, powinien być monitorowany za pomocą teleinformatycznego systemu monitorowania przemieszczania wojsk przez właściwe jednostki organizacyjne.

2. Monitorowanie przewozu towarów niebezpiecznych w siłach zbrojnych prowadzą jednostki wojskowe właściwe w sprawach transportu i ruchu wojsk podległe Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Towary niebezpieczne należące do sił zbrojnych, niepodlegające obowiązkowi uzyskania zezwolenia wojskowego na przejazd drogowy, można przewozić, zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137), pojazdami dopuszczonymi do ruchu drogowego na podstawie aktualnych, dodatkowych badań technicznych potwierdzonych przez okręgową stację kontroli pojazdów lub wojskową okręgową stację kontroli pojazdów.

§ 4. Nadzór nad przewozem towarów niebezpiecznych realizowanym przez jednostkę wojskową pod względem legalności i rzetelności sprawuje dowódca tej jednostki.

Rozdział 3

Szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać pojazdy oraz urządzenia transportowe i opakowania mające zastosowanie w przewozie towarów niebezpiecznych

§ 5. Wojskowy Dozór Techniczny, zwany dalej „WDT”, dokonuje sprawdzenia urządzeń transportowych należących do sił zbrojnych na zasadach określonych w ustawie, w zakresie spełnienia postanowień rozporządzenia, oraz sporządza protokół z przeprowadzonego badania, a w przypadku pozytywnego wyniku badania wydaje decyzję dopuszczającą urządzenie transportowe do eksploatacji.

§ 6. Sprawdzenia w zakresie spełniania dodatkowych wymagań technicznych dokonuje uprawniony diagnosta w dodatkowym badaniu technicznym pojazdu przeznaczonego do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych wykonywanego w okręgowej stacji kontroli pojazdów lub stacji kontroli pojazdów, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Finansów oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 lipca 2011 r. w sprawie badań technicznych pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji i innych pojazdów użytkowanych w sposób szczególny (Dz. U. Nr 153, poz. 910).

§ 7. Podczas wykonywania dodatkowego badania technicznego pojazdu odpowiednio przystosowanego lub wyposażonego do przewozu towarów niebezpiecznych uprawniony diagnosta stacji kontroli pojazdów dokonujący badania technicznego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. Nr 155, poz. 1232 oraz z 2011 r. Nr 104, poz. 604) oraz z rozporządzeniem Ministrów Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i pojazdów używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 974) z zastrzeżeniem § 28, wystawia zaświadczenie, zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia, o przeprowadzonym dodatkowym badaniu technicznym.

§ 8. Zbiorniki cysterń do przewozu materiałów ciekłych zapalnych powinny być poddawane badaniom okresowym, pośrednim oraz doraźnym (nadzwyczajnym).

§ 9. Badania okresowe należy wykonywać nie rzadziej niż co 6 lat jako: rewizję zewnętrzną, rewizję wewnętrzną, próbę ciśnieniową hydrauliczną i próbę szczelności.

§ 10. Badania pośrednie należy wykonywać jako próbę szczelności i rewizję zewnętrzną, po każdym badaniu okresowym w terminach nie rzadziej niż co 3 lata.

§ 11. W przypadku kiedy stan bezpieczeństwa zbiornika lub jego wyposażenia uległ zmianie na skutek uszkodzenia, naprawy lub wymiany wyposażenia eksploatacyjnego, przeprowadza się badanie doraźne (nadzwyczajne) w zakresie określonym w § 9.

§ 12. Podczas rewizji zewnętrznej należy wykonać zewnętrzną ocenę wizualną zbiornika cysterny w miejscach dostępnych, sprawdzić działanie jego osprzętu i automatyki zabezpieczającej, protokół z pomiarów rezystancji uziemienia oraz oznakowanie i wyposażenie pojazdu, o którym mowa w § 23.

§ 13. 1. W trakcie rewizji wewnętrznej należy wykonać wizualną ocenę stanu ścianek zbiornika cysterny, jego połączeń, wzmocnień oraz wyposażenia.

2. Rewizję wewnętrzną wykonuje się po wystawieniu zaświadczenia zezwalającego na wejście do wnętrza zbiornika.

3. Treść zaświadczenia powinna stwierdzać, że zbiornik jest wolny od gazu, par i innych pozostałości przewożonych materiałów niebezpiecznych lub stężenie pozostałości materiałów niebezpiecznych jest mniejsze niż dopuszczalne dla pracy człowieka bez konieczności użycia sprzętu ochronnego, a zawartość tlenu w atmosferze zbiornika umożliwia bezpieczną pracę wewnątrz zbiornika.

4. Zaświadczenie powinien wystawić użytkownik cysterny lub upoważniony przez użytkownika przedsiębiorca na podstawie pomiarów wykonanych przez odpowiednio przeszkoloną osobę wyposażoną w odpowiednie urządzenie kontrolne do określania dopuszczalnych stężeń i innych parametrów koniecznych do określenia atmosfery wewnątrz zbiornika.

5. Urządzenie, którym wykonywane są powyższe pomiary, powinno posiadać stosowne dopuszczenia do ich wykonywania wydane przez odpowiednie organy.

§ 14. 1. Wartość ciśnienia próbnego podczas przeprowadzania próby ciśnieniowej powinna być zgodna z dokumentacją techniczną zbiornika cysterny lub specyfikacją techniczną i określona na tabliczce fabrycznej.

2. Temperatura czynnika próbnego podczas przeprowadzania próby ciśnieniowej nie powinna być niższa niż 10°C i wyższa niż 50°C, jeżeli w dokumentacji technicznej nie ustalono innej temperatury.

3. Próbę ciśnieniową należy wykonywać jako próbę hydrauliczną. W technicznie uzasadnionych przypadkach, po uzgodnieniu z WDT, próbę hydrauliczną można zastąpić inną próbą lub badaniem innego rodzaju.

4. Podczas próby ciśnieniowej należy równomiernie podnosić ciśnienie, aż do osiągnięcia ciśnienia próbnego. Szybkość wzrostu ciśnienia od dopuszczalnego do próbnego nie powinna przekraczać 1 bar/min, chyba że w dokumentacji technicznej została ustalona inna wartość. Ciśnienie próbne utrzymuje się przez co najmniej 5 minut, obniża do ciśnienia roboczego, ponownie podnosi się do ciśnienia próbnego i utrzymuje przez 5 minut, a następnie obniża do ciśnienia roboczego i dokonuje oględzin urządzenia i osprzętu.

§ 15. 1. Podczas próby szczelności należy sprawdzić szczelność ścianek zbiornika cysterny i zamontowanego na nim osprzętu oraz prawidłowość funkcjonowania całego wyposażenia.

2. Próbie szczelności poddaje się zbiornik wraz z wyposażeniem. W przypadku zbiornika wielokomorowego próbę szczelności należy wykonywać dla każdej komory oddzielnie.

3. Próbę szczelności zbiornika należy przeprowadzać, jeżeli nie ma innych wymagań, przy efektywnym ciśnieniu wewnętrznym równym najwyższemu ciśnieniu roboczemu, lecz nie mniejszym niż 0,2 bara ciśnienia manometrycznego.

4. Podczas próby szczelności sprawdza się szczelność zaworów dennych, spustowych i innego wyposażenia. Otwór na urządzenie wentylacyjne powinien być zaślepiony, a działanie urządzeń wentylacyjnych należy sprawdzić na stanowisku próbnym.

5. Próbę szczelności należy przeprowadzać za pomocą czynnika roboczego lub wody albo wody z użyciem farb wskaźnikowych lub luminoforów ultrafioletowych. Ciśnienie powinno być podnoszone jednostajnie do wysokości ciśnienia próby szczelności z prędkością 1 bar/min i utrzymywane przez co najmniej 30 minut. Inny sposób przeprowadzenia próby szczelności może się odbyć za zgodą WDT.

6. Wynik próby szczelności uznaje się za pomyślny, jeżeli w czasie próby nie stwierdzono:

- 1) nieszczelności połączeń i wyposażenia;
- 2) spadku ciśnienia podczas przeprowadzenia próby;
- 3) widocznej trwałej deformacji zbiornika lub wyposażenia.

7. Podczas wykonywania próby szczelności instalacja zasilania urządzenia płynem próbnym powinna być szczelna.

§ 16. Dokumentacja techniczna cysterny powinna zawierać:

- 1) dokumentację odbiorczą;
- 2) dokumentację księgi rewizyjnej, którą tworzy zbiór protokołów i decyzji dotyczących zbiornika cysterny;
- 3) inne dokumenty wymienione w 1.8.7.7 ADR, jeżeli jest to wymagane.

§ 17. Konstrukcja zbiorników cystern powinna spełniać wymagania określone pod 6.8.2.1 ADR, z wyłączeniem stosowania norm wymienionych pod 6.8.2.6 ADR.

§ 18. 1. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par nieprzekraczającej 0,11 MPa ciśnienia absolutnego przy temperaturze 50°C powinny być wyposażone w urządzenie wentylacyjne i w urządzenie zabezpieczające przed wydostaniem się zawartości ze zbiornika w razie jego przewrócenia się.

2. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par nieprzekraczającej 0,11 MPa ciśnienia absolutnego przy temperaturze 50°C, niespełniające wymagań określonych w ust. 1, muszą spełniać wymagania określone w § 19 lub § 20.

3. Urządzenia wentylacyjne zbiorników cystern powinny zapewniać właściwą przepustowość powietrza, oparów, przy napełnianiu lub opróżnianiu zbiornika, oraz zabezpieczyć zbiornik przed nadmiernym wzrostem ciśnienia par.

§ 19. 1. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par wyższej niż 0,11 MPa, nieprzekraczające 0,175 MPa ciśnienia absolutnego przy temperaturze 50°C, powinny być wyposażone w zawór bezpieczeństwa ustawiony na ciśnienie manometryczne co najmniej 0,15 MPa, który powinien całkowicie otwierać się przy ciśnieniu nieprzekraczającym ciśnienia próbnego.

2. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par wyższej niż 0,11 MPa, nieprzekraczające 0,175 MPa ciśnienia absolutnego przy temperaturze 50°C, niespełniające wymagań określonych w ust. 1 muszą spełniać wymagania określone w § 20.

§ 20. 1. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par wyższej niż 0,175 MPa, ale nieprzekraczającej 0,3 MPa ciśnienia absolutnego, przy temperaturze 50°C, powinny być wyposażone w zawór bezpieczeństwa ustawiony na ciśnienie manometryczne co najmniej 0,3 MPa, który powinien całkowicie otwierać się przy ciśnieniu nieprzekraczającym ciśnienia próbnego.

2. Zbiorniki cystern przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych o prężności par wyższej niż 0,175 MPa, ale nieprzekraczającej 0,3 MPa ciśnienia absolutnego, przy temperaturze 50°C, niespełniające warunków określonych w ust. 1 powinny być hermetycznie zamykane.

§ 21. 1. Każda komora zbiornika cysterny opróżnianego z dołu powinna być wyposażona w trzy urządzenia zamykające, umieszczone jedno za drugim, niezależnie od siebie, z których pierwsze powinno stanowić wewnętrzny zawór odcinający, przymocowany bezpośrednio do zbiornika, drugie urządzenie umieszczone na każdym końcu króćca spustowego oraz trzecie w postaci gwintowanego korka, zaślepek kołnierzowych lub innych urządzeń o podobnej skuteczności.

2. Wewnętrzny zawór odcinający komory zbiorników cysterny może być uruchamiany z góry i z dołu, jego położenie otwarcia i zamknięcia powinno być możliwe do sprawdzenia z poziomu ziemi. Urządzenie sterujące zaworem dennym powinno uniemożliwiać niezamierzone, przypadkowe jego otwarcie. W przypadku uszkodzenia zewnętrznego układu sterowania zawór denny musi zachować skuteczność. Zawór denny i jego gniazdo powinny być chronione przed możliwością ich wyrwania pod działaniem zewnętrznych obciążeń lub tak skonstruowane, aby nie powstała taka możliwość.

3. Rozmieszczenie i kierunek zamknięcia zaworów zasuwowych zbiornika cysterny powinny być wyraźnie widoczne.

4. Urządzenia do napełniania i opróżniania komór zbiornika cysterny, włączając kołnierze i gwintowane korki oraz kaptury ochronne, jeśli są, powinny być odpowiednio zabezpieczone przed niezamierzonym otwarciem.

5. Każdy zbiornik cysterny powinien być wyposażony w aparaturę kontrolno-pomiarową dobraną odpowiednio do towaru niebezpiecznego, warunków przeprowadzania odczytu i parametrów zbiornika.

6. Zbiorniki cystern nie powinny być napełniane innymi towarami niebezpiecznymi niż te, które zostały dopuszczone przez WDT. Czynniki robocze, które mogą reagować ze sobą niebezpiecznie, mogą być przewożone w sąsiednich komorach tylko wtedy, gdy komory te są oddzielone przegrodami o grubości ścianek równej lub większej od grubości ścianek zbiornika oraz gdy napełnione komory są przedzielone pustą przestrzenią lub opróżnioną komorą.

7. Podczas napełniania i opróżniania zbiorników komór cysterny powinny być podejmowane odpowiednie środki zapobiegające wydostawaniu się niebezpiecznych ilości towarów niebezpiecznych i ich par.

8. Każdy zbiornik cysterny powinien mieć metalową, odporną na korozję, trwale przymocowaną i czytelną tabliczkę fabryczną zawierającą co najmniej następujące dane:

- 1) numer dopuszczenia typu, jeżeli występuje;
- 2) nazwę lub znak wytwórcy;
- 3) numer fabryczny;
- 4) rok produkcji;
- 5) najwyższe ciśnienie robocze – MPa lub bar – lub napis „bezcisnieniowe”;
- 6) ciśnienie próbne – MPa lub bar;

- 7) pojemność w m³ lub dm³ – dla zbiorników wielokomorowych – pojemność każdej komory;
- 8) materiał zbiornika i wykładziny ochronnej, jeżeli występuje;
- 9) datę (miesiąc i rok) odbioru technicznego.

9. Tabliczka powinna być przymocowana do ścianki zbiornika cysterny lub do wspornika przymocowanego do tej ścianki. Tabliczka powinna mieć co najmniej dwa nity o średnicy łba płaskiego nie mniejszej niż 10 mm z oznaczeniem cechy kontroli jakości i inspektora WDT.

10. Na ścianie zbiornika cysterny w pobliżu tabliczki fabrycznej powinny być wybite lub, jeżeli może to mieć szkodliwy wpływ na ściankę, naniesione innym sposobem na trwałe następujące dane:

- 1) nazwę lub znak wytwórcy;
- 2) numer fabryczny;
- 3) rok produkcji;
- 4) znak kontroli jakości.

11. Zbiornik cysterny powinien być oznakowany:

- 1) nalepkami ostrzegawczymi i oznaczeniami zgodnie z ADR;
- 2) numerem ewidencyjnym nadanym przez WDT;
- 3) terminem (miesiąc i rok) następnego badania.

12. Oznakowanie określone w ust. 11 pkt 2 i 3 powinno być naniesione przez eksploatującego białym lub czarnym kolorem na tylnej ścianie zbiornika cysterny w jego górnej lewej części. Wysokość liter i cyfr powinna mieścić się w granicach 40–60 mm. W technicznie uzasadnionych przypadkach, za zgodą WDT, dopuszcza się inne miejsca oznakowania zbiornika.

§ 22. Środki transportu wojskowego przewożące towary niebezpieczne powinny być przystosowane, wyposażone i oznakowane zgodnie z ADR, RID lub ADN, z zastrzeżeniem § 23 i 28.

§ 23. Pojazdy cystern do przewozu materiałów ciekłych zapalnych muszą spełniać następujące wymagania:

- 1) tylna część pojazdu powinna być zaopatrzona na całej szerokości w zderzak zabezpieczający przed uderzeniem z tyłu; odległość pomiędzy tylną ścianą zbiornika cysterny a tylną częścią zderzaka powinna wynosić co najmniej 100 mm; odległość tę mierzy się od tylnego punktu ściany zbiornika lub od wystającego osprzętu połączonego z przewożonym towarem niebezpiecznym;
- 2) pojazd powinien być wyposażony w główny wyłącznik akumulatora spełniający wymogi ADR;
- 3) pojazd powinien być wyposażony w urządzenia uziemiające zgodnie z PN-S-48011;
- 4) pojazd przewożący towar niebezpieczny, a także pojazd ze zbiornikiem próżnym niezneutralizowanym powinien być oznakowany tablicami barwy pomarańczowej zgodnie z 5.3.2 ADR oraz znakiem pojazdu specjalnego, zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministrów Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i pojazdów używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 4

Warunki i tryb wydawania wojskowego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, a także wzór i sposób jego wypełniania

§ 24. 1. Pojazdy, dla których wymaga się wystawienia wojskowego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, podlegają sprawdzeniu w zakresie spełnienia dodatkowych wymagań technicznych określonych w rozporządzeniu lub ADR oraz rozporządzeniu Ministrów Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i pojazdów używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących wyposażenia lub przystosowania tych pojazdów.

2. Sprawdzenia w zakresie spełniania dodatkowych wymagań technicznych, o których mowa w ust. 1, dokonuje w drodze badania technicznego uprawniona stacja kontroli pojazdów.

3. Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 2, dokonuje się po przedstawieniu przez użytkownika pojazdu protokołu zaświadczonego o pozytywnym wyniku badania technicznego urządzenia transportowego, wydanego przez WDT.

§ 25. 1. Wojskowe świadectwo dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, na wniosek dowódcy jednostki wojskowej odpowiedzialnej za pojazd, wystawia WDT na okres nie dłuższy niż dwanaście miesięcy. Termin ważności świadectwa określa się na podstawie dokumentów wystawionych przez WDT oraz stację kontroli pojazdów. Termin nie może być dłuższy niż termin następnego badania technicznego urządzenia transportowego wydanego przez WDT.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dowódca jednostki wojskowej odpowiedzialnej za pojazd powinien dołączyć zaświadczenie o pozytywnym wyniku przeprowadzonego badania technicznego pojazdu wydane przez uprawnioną stację kontroli pojazdów.

3. Wojskowe świadectwo dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych wypełnia się pismem maszynowym w języku polskim.

4. W przypadku utraty wojskowego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, na wniosek dowódcy jednostki wojskowej, WDT wydaje wtórnik świadectwa.

5. Wzór wojskowego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 26. 1. Warunkiem przedłużenia ważności wojskowego świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych jest posiadanie aktualnego badania technicznego urządzenia transportowego wydanego przez WDT, przedstawienie aktualnego zaświadczenia o pozytywnym wyniku przeprowadzonego badania technicznego pojazdu wydanego przez stację kontroli pojazdów oraz oryginału wojskowego świadectwa, o przedłużeniu ważności którego wnioskodawca występuje.

2. Do przedłużenia wojskowego świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych mają zastosowanie przepisy § 25 ust. 1 rozporządzenia.

§ 27. 1. Statki, dla których przepisy ADN wymagają wystawienia odpowiedniego świadectwa dopuszczenia do przewozu towarów niebezpiecznych, zwanego dalej „świadectwem dopuszczenia statku ADN”, podlegają sprawdzeniu w zakresie spełnienia dodatkowych wymagań technicznych, określonych w ustawie, dotyczących wyposażenia lub przystosowania tych statków.

2. Statki w zakresie sprawdzenia spełnienia dodatkowych wymagań technicznych, o których mowa w ust. 1, wykonuje WDT na zasadach określonych w ustawie i wystawia protokół z przeprowadzenia badania.

3. Statki przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych podlegają inspekcji w zakresie wyposażenia oraz dokumentów związanych z przewozem towarów niebezpiecznych.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 28. 1. Pojazdy sił zbrojnych przeznaczone do przewozu towarów niebezpiecznych zarejestrowane po dniu wejścia w życie rozporządzenia muszą spełniać wszystkie wymagania techniczne dotyczące pojazdów zgodne z umową ADR.

2. Pojazdy zarejestrowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, a niespełniające wymogów umowy ADR, mogą być wykorzystywane do przewozu towarów niebezpiecznych do czasu wycofania ich z eksploatacji w siłach zbrojnych, z zastrzeżeniem § 23.

§ 29. Cysterny sił zbrojnych do przewozu materiałów klasy 3 według ADR wytworzone, eksploatowane i objęte dozorem technicznym przez WDT, przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, a niespełniające wymogów umowy ADR, mogą być eksploatowane do czasu wycofania ich z eksploatacji w siłach zbrojnych na zasadach określonych w rozporządzeniu.

§ 30. Zbiorniki wytworzone do dnia 31 grudnia 1990 r. ze stopu aluminium AlMg2 (PA-2), dla których minimalna grubość ścianki zbiornika wynosi co najmniej 4,6 mm, uważa się za spełniające wymagania konstrukcyjne dotyczące minimalnej grubości ścianki zbiornika określone w 6.8.2.1 ADR.

§ 31. Cysterny do przewozu materiałów ciekłych zapalnych wytworzone i objęte dozorem technicznym przed wejściem w życie rozporządzenia powinny spełniać wymagania w zakresie konstrukcji, wyposażenia, dokumentacji, oznaczeń i badań technicznych określone w § 8–21 i 30.

§ 32. Opakowania wprowadzone na wyposażenie sił zbrojnych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, a niespełniające wymogów umowy ADR, RID i ADN, mogą być eksploatowane do czasu wycofania ich z eksploatacji w siłach zbrojnych na zasadach określonych w rozporządzeniu.

§ 33. Wyłączeniu w zakresie certyfikacji oraz oznakowania napisami podlegają opakowania stosowane do przechowywania oraz przewozu towarów niebezpiecznych klasy 1 oraz klasy 6.1 – środki bojowe, które zostały wyprodukowane do dnia 31 grudnia 2002 r., pod warunkiem zachowania ich należytego stanu technicznego oraz oznakowania nalepkami ostrzegawczymi, zgodnie z kryterium klasyfikacyjnym dla danego towaru niebezpiecznego.

§ 34. Świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR wystawione lub przedłużone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowuje swoją ważność przez okres, na który zostało wystawione lub przedłużone.

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony
Narodowej z dnia 9 listopada 2012 r. (poz. 1364)

Załącznik nr 1

WZÓR ORAZ SPOSÓB WYPEŁNIENIA ZAŚWIADCZENIA O PRZEPROWADZONYM
DODATKOWYM BADANIU TECHNICZNYM POJAZDU PRZEZNACZONEGO
DO PRZEWOZU NIEKTÓRYCH TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH W RUCHU KRAJOWYM

.....
(pieczętka stacji kontroli pojazdów)

.....
(miejsowość, data)

ZAŚWIADCZENIE Nr .....

o przeprowadzonym dodatkowym badaniu technicznym pojazdu przeznaczanego do przewozu niektórych towarów
niebezpiecznych

Marka pojazdu ..... Typ, model handlowy .....

Nr ..... Data pierwszej rejestracji za granicą lub w kraju
rejestracyjny .....

Numer identyfikacyjny (VIN) lub nr nadwozia (podwozia/ramy) .....

Kategoria pojazdu¹⁾ ..... Rodzaj pojazdu .....

I. ZGODNIE Z WYNIKIEM BADANIA:

- 1) Pojazd odpowiada warunkom technicznym określonym w ADR lub rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie warunków krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub środkami transportu, za które Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej są odpowiedzialne (Dz. U. poz. 1364)²⁾, z uwzględnieniem daty pierwszej rejestracji pojazdu dla określonego w tym załączniku typu pojazdu:

FL	OX	AT	EX/II	EX/III	MEMU	³⁾
----	----	----	-------	--------	------	---------------

- 2) Pojazd nie odpowiada warunkom technicznym określonym dla wymienionych w tabeli typów³⁾.

II. NASTĘPNY TERMIN BADANIA DO DNIA: .....

III. INFORMACJE DODATKOWE⁴⁾:

- 1) Cysterna/elementy pojazdu-baterii/elementy pojazdu MEMU⁵⁾ spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie warunków krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub środkami transportu, za które Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej są odpowiedzialne (Dz. U. poz. 1364) lub umowy ADR²⁾, co zostało potwierdzone protokołem Wojskowego Dozoru Technicznego

nr ..... dnia ..... ważnym do dnia .....
termin najbliższego badania .....

- 2) Zamontowany zwalniacz spełnia wymagania badania typu ..... i posiada skuteczność
wystarczającą dla jednostki transportowej o dopuszczalnej masie całkowitej ..... ton⁶⁾

- 3) Zamontowany układ przeciwpółizgowy kategorii .....

- 4) Instalacja elektryczna w przedziale ładunkowym pojazdu:
EX/II lub EX/III odpowiada/nie odpowiada⁷⁾ dodatkowym warunkom technicznym określonym w załączniku B do umowy ADR dla materiałów wybuchowych klasy pierwszej, grupy zgodności J.

IV. UWAGI:

.....
.....

.....
(pieczętka identyfikacyjna)

.....
(podpis, pieczętka imienna uprawnionego
diagnosty)

OBJAŚNIENIA:

- ¹⁾ Kategoria pojazdu przyjęta na potrzeby homologacji, odpowiednio N₁, N₂ lub N₃ dla pojazdów samochodowych i O₁, O₂, O₃ lub O₄ dla przyczep i naczip.
- ²⁾ Niepotrzebne skreślić.
- ³⁾ Wykreślić, jeżeli nie dotyczy badanego pojazdu.
Odpowiednio do wyniku badania uprawniony diagnosta stwierdza w zaświadczeniu, że pojazd odpowiada warunkom technicznym podanym w załączniku B do umowy ADR dla określonych w tym załączniku następujących typów pojazdów:
  - 1) FL – oznaczającego:
    - a) pojazd przeznaczony do przewozu materiałów ciekłych o temperaturze zapłonu nie wyższej niż 60°C (z wyjątkiem UN 1202 paliwa do silników Diesla zgodnego z normą EN 590:2004, oleju gazowego i oleju opałowego (lekkiego) o temperaturze zapłonu określonej w normie EN 590:2004) w cysternach stałych lub odejmowalnych o pojemności przekraczającej 1 m³ lub w kontenerach-cysternach lub cysternach przenośnych o pojemności całkowitej przekraczającej 3 m³ lub
    - b) pojazd przeznaczony do przewozu gazów palnych w cysternach stałych lub cysternach odejmowalnych o pojemności przekraczającej 1 m³ lub w kontenerach-cysternach, cysternach przenośnych lub wieloelementowych kontenerach do gazu (MEGC) o pojemności całkowitej przekraczającej 3 m³, lub
    - c) pojazd-baterię przeznaczony do przewozu gazów palnych o pojemności całkowitej przekraczającej 3 m³;
  - 2) OX – oznaczającego pojazd przeznaczony do przewozu nadtlenu wodoru stabilizowanego lub nadtlenu wodoru stabilizowanego w roztworze wodnym, o zawartości nadtlenu wodoru przekraczającej 60% (klasa 5.1 według umowy ADR, numer UN 2015), w cysternach stałych lub cysternach odejmowalnych o pojemności przekraczającej 1 m³, albo w kontenerach-cysternach lub cysternach przenośnych, o pojemności całkowitej przekraczającej 3 m³;
  - 3) AT – oznaczającego:
    - a) pojazd inny niż pojazd EX/III, FL lub OX, przeznaczony do przewozu towarów niebezpiecznych w cysternach stałych, cysternach odejmowalnych o pojemności przekraczającej 1 m³, lub w kontenerach-cysternach, cysternach przenośnych lub wieloelementowych kontenerach do gazu (MEGC) o pojemności całkowitej przekraczającej 3 m³ lub
    - b) pojazd-baterię, inny niż pojazd FL, o pojemności całkowitej przekraczającej 1 m³;
  - 4) EX/II – oznaczającego pojazd przeznaczony do przewozu materiałów i przedmiotów wybuchowych (klasy 1);
  - 5) EX/III – oznaczającego pojazd inny niż pojazd EX/II przeznaczony do przewozu materiałów i przedmiotów wybuchowych (klasy 1); albo stwierdza, że nie spełnia tych wymagań dla żadnego z wymienionych typów pojazdów;
  - 6) MEMU – oznaczającego jednostkę wytwarzającą lub pojazd z zamontowaną jednostką służącą do wytwarzania i elaborowania materiałów wybuchowych otrzymywanych z towarów niebezpiecznych, które nie są materiałami wybuchowymi. Jednostka taka składa się z cystern, kontenerów do przewozu luzem, aparatury do wytwarzania, pomp oraz związanego z nimi wyposażenia.
- ⁴⁾ Odpowiednio do wyniku badania technicznego pojazdu uprawniony diagnosta podaje dodatkowo w zaświadczeniu następujące informacje:
  - 1) numer, datę wydania i datę ważności protokołu Wojskowego Dozoru Technicznego stwierdzającego, że cysterna lub elementy pojazdu-baterii/MEMU odpowiadają warunkom technicznym podanym w załączniku B do umowy ADR – w przypadku określonych w tym załączniku cystern lub elementów pojazdu-baterii;
  - 2) dopuszczalną masę całkowitą jednostki transportowej, dla której wystarczająca jest skuteczność zwalniacza – w przypadku pojazdów samochodowych typu: FL, OX, AT, EX/III, MEMU, dla których zwalniacz jest wymagany na podstawie przepisów załącznika B do umowy ADR;
  - 3) stwierdzenie, że instalacja elektryczna w przedziale ładunkowym odpowiada dodatkowym warunkom technicznym określonym w załączniku B do umowy ADR dla materiałów wybuchowych klasy pierwszej, grupy zgodności J według umowy ADR – w przypadku pojazdów EX/II i EX/III przeznaczonych do przewozu tych materiałów, oraz
  - 4) numer, datę wydania i nazwę upoważnionej jednostki badawczej z wyciągu ze świadectwa homologacji wystawionego przez producenta lub importera pojazdu na podstawie Regulaminu EKG ONZ Nr 105 – w przypadku gdy dla typu pojazdu podstawowego badanego pojazdu wydano takie świadectwo homologacji i przedstawiono je przed rozpoczęciem badania technicznego pojazdu.
- ⁵⁾ Dla pojazdu-cysterny lub pojazdu-baterii lub pojazdu MEMU podkreślić właściwą nazwę. W pozostałych przypadkach skreślić całe zdanie.
- ⁶⁾ W przypadku pojazdów samochodowych, dla których wymagany jest zwalniacz, wpisać właściwą wartość. W pozostałych przypadkach skreślić całe zdanie.
- ⁷⁾ W przypadku pojazdu EX/II lub EX/III właściwe podkreślić. W pozostałych przypadkach skreślić całe zdanie.

WZÓR

RZECZPOSPOLITA POLSKA
WOJSKOWY DOZÓR TECHNICZNY

WOJSKOWE ŚWIADECTWO DOPUSZCZENIA					
DO PRZEWOZU TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH					
Świadectwo stwierdza, że pojazd opisany poniżej odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie warunków krajowego przewozu towarów niebezpiecznych środkami transportu należącymi do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub środkami transportu, za które Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej są odpowiedzialne (Dz. U. poz. 1364)					
1. Świadectwo nr:	2. Producent pojazdu:	3. Nr identyfikacyjny pojazdu:	4. Nr rejestracyjny:		
5. Nazwa i adres eksploatującego:					
6. Opis pojazdu:¹⁾					
7. Oznaczenie pojazdu, zgodnie z 9.1.1.2 ADR:²⁾					
EX/II	EX/III	FL	OX	AT	MEMU
8. Zwalniacz:³⁾					
☐ Nie dotyczy ☐ Skuteczność, zgodnie z 9.2.3.1.2 ADR, jest wystarczająca dla jednostki transportowej o masie całkowitej wynoszącej ..... t ⁴⁾					
9. Opis cysterny stałej oraz pojazdu-baterii, jeżeli występuje:					
9.1 Producent cysterny:					
9.2 Numer zatwierdzenia cysterny lub pojazdu-baterii:					
9.3 Numer seryjny producenta cysterny oraz identyfikacja elementów pojazdu-baterii:					
9.4 Rok produkcji:					
9.5 Kod cysterny, zgodnie z 4.3.3.1 lub 4.3.4.1 ADR:					
9.6 Przepisy szczególne TC i TE, zgodnie z 6.8.4 ADR, jeżeli mają zastosowanie:					
10. Towary niebezpieczne dopuszczone do przewozu:					
Pojazd spełnia warunki wymagane do przewozu towarów niebezpiecznych przypisanych zgodnie z oznaczeniem (oznaczeniami) pojazdu podanym w pkt 7.					
10.1 W przypadku pojazdu EX/II lub EX/III: ³⁾					
☐ materiały klasy 1 łącznie z grupą zgodności J ☐ materiały klasy 1 z wyłączeniem grupy zgodności J					
10.2 W przypadku pojazdu-cysterny / pojazdu-baterii: ³⁾					
☐ mogą być przewożone jedynie materiały dopuszczone na podstawie kodu cysterny i przepisów szczególnych podanych w pkt 9 ⁵⁾ lub ☐ mogą być przewożone jedynie następujące materiały (klasa, numer UN oraz – jeśli to konieczne – grupa pakowania i prawidłowa nazwa przewożowa):					
Mogą być przewożone jedynie materiały, które nie reagują niebezpiecznie z materiałem zbiornika, uszczelkami, osprzętem i wykładziną, jeśli występuje.					
11. Uwagi:					
12. Ważne do:				z up. Szefa WDT	
pieczęć urzędowa jednostki organizacyjnej			miejsce, data, podpis		

¹⁾ Zgodnie z definicjami pojazdów samochodowych oraz przyczep kategorii N i O, podanymi w załączniku 7 do Jednolitej Rezolucji Dotyczącej Konstrukcji Pojazdów (R.E.3) lub w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005 r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 238, poz. 2010, z późn. zm.).

²⁾ Niepotrzebne skreślić.

³⁾ Zaznaczyć właściwe.

⁴⁾ Podać właściwą wartość. Wartość 44 t nie ogranicza „rejestracyjnej/eksploatacyjnej dopuszczalnej masy całkowitej” podanej w dowodzie rejestracyjnym.

⁵⁾ Są to materiały przypisane do kodu cysterny podanego w pkt 9 lub do innego kodu cysterny dopuszczonego na podstawie hierarchii cystern podanej pod 4.3.3.1.2 lub 4.3.4.1.2, z uwzględnieniem mających zastosowanie przepisów szczególnych.

13. Przedłużenie ważności		
Termin ważności przedłuża się do	pieczęć urzędowa jednostki organizacyjnej	miejsce, data, podpis
		z up. Szefa WDT miejsce, data, podpis
		z up. Szefa WDT miejsce, data, podpis
		z up. Szefa WDT miejsce, data, podpis
		z up. Szefa WDT miejsce, data, podpis
		z up. Szefa WDT miejsce, data, podpis

UWAGA: Świadczenie to powinno być zwrócone jednostce organizacyjnej WDT w przypadku, gdy pojazd jest wycofany z eksploatacji, przekazany innemu przewoźnikowi, użytkownikowi lub właścicielowi, o których mowa w pkt 5, po upływie terminu ważności świadectwa oraz w przypadku zmiany istotnych cech konstrukcyjnych pojazdu.